

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE RS IN PREDSEDNIKA EVROPSKEGA SVETA JANEZA JANŠE PO IZREDNEM ZASEDANJU EVROPSKEGA PARLAMENTA

Bruselj, 24. junij 2008

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najlepša hvala, gospod predsednik. Naj najprej začnem z oceno našega sodelovanja v prvi polovici letošnjega leta z Evropskim parlamentom in preden podam to oceno, bi se vam tudi jaz osebno, spoštovani gospod predsednik Hans-Gert Pöttering, zahvalil za podporo in razumevanje v času, ko je Slovenija imela na ramenih to odgovornost. Tudi osebno, upoštevali ste dejstvo, da to delamo prvič, da so včasih komunikacije med evropskimi institucijami lahko zapletene, in pomagali ste nam, da smo te poti sčistili tudi takrat, kadar so bili pred nami večji izzivi.

Še posebej se vam zahvaljujem za zelo strateško sodelovanje v zadnjih tednih po referendumu na Irskem, ko je bila politična situacija v Evropski uniji precej zahtevna. Ne samo dobra koordinacija med državami članicami Evropske unije, ampak tudi dobra koordinacija med Svetom in Parlamentom, dobro usklajevanje teh razprav in skupno iskanje rešitev, ki so bile v teh danih trenutkih možne, so pripeljale do tega, da smo lahko na junijskem Evropskem svetu sprejeli enotne zaključke in da vemo, kako naprej.

Ta tema je bila na junijskem Evropskem svetu zagotovo najbolj aktualna. Čeprav zaradi nje z dnevnega reda Evropskega sveta nismo umaknili nobene druge vsebinske točke, in ta tema je bila tudi glavna danes, ko sem poročal Evropskemu parlamentu o zaključkih junijskega Evropskega sveta. Vendarle naj najprej rečem nekaj stavkov, glede na to, da je bilo to zadnje poročilo v času slovenskega vodenja Evropske unije Evropskemu parlamentu, o tem, kaj smo na Evropskem svetu sešteli kot bilanco našega skupnega dela v teh šestih mesecih in kje je po našem mnenju Evropska unija v tem času napredovala.

Najprej naj rečem, da ne govorim o uspehu Slovenije, ali pa slovenskega predsedovanja. Dosežki, ki so bili skupni, pa tudi tiste težave, ki so se v tem času pojavljale, so bile naše skupne - to so bili evropski dosežki in tudi evropski izzivi. Vesel sem, da smo danes slišali od evropskih poslancev iz različnih političnih skupin veliko priznanj in pohval. Ti dosežki so tudi sad številnih srečanj med predsedstvom in predsedstvom Evropskega parlamenta vse od lanske jeseni dalje. Skušali smo oziroma smo upoštevali pisma, dokumente, predloge različnih poslanskih skupin v Evropskem parlamentu. Tudi v teh zadnjih tednih je bilo veliko politične komunikacije in koordinacije med Svetom in posamičnimi poslanskimi skupinami. To je pripomoglo k temu, da je v veliki meri Evropa govorila dokaj usklajen jezik.

Razprave danes so bile poleg tiste o zastoju ratifikacije Lizbonske reformne pogodbe osredotočene na premike na petih prednostnih področjih, ki smo si jih zastavili v času predsedovanja in o katerih sva tukaj govorila, mislim da 13. januarja letos. V tehničnem smislu je možno reči, da je eden od ključnih političnih ciljev Evropske unije v letošnjem letu, to je pridobiti nove institucionalne temelje z ratifikacijo Lizbonske reformne pogodbe, pripeljan v

fazo, ko je 19 parlamentov devetnajstih držav članic to pogodbo ratificiralo. Britanski parlament je dokončal parlamentarno ratifikacijo v času med negativnim rezultatom referendumu na Irskem in sestankom Evropskega sveta, in že s tem na nek taktičen način povedal, da se proces nadaljuje. Vendar pa je situacija, ki je nastala potem, ko je ena od držav članic na referendumu zavrnila, zahtevala, da se junijski Evropski svet s to temo strateško sooči.

Kot smo povedali že na tiskovni konferenci po samem sestanku Evropskega sveta in kot sem poročal tudi danes, so bili sprejeti zaključki, ki so enotni. Do teh zaključkov nismo prišli s preglasovanjem. Z zaključki se je strinjala tudi Irska, pa tudi Češka, čeprav se je nekaj časa govorilo drugače. Pot, ki je začrtana naprej, v tem trenutku omogoča, da so pred nami štirje meseci, ko se je možno bolj poglobljeno ukvarjati z vzroki za takšen rezultat referendumu na Irskem, ko je možno združiti te napore irske vlade in Evropske unije nasploh ali pa drugih držav članic in ko je možno v bolj mirnem ozračju poiskati pot naprej.

S tem bo, kot je dejal tudi gospod Pöttering, oktobrski Evropski svet odločilen. Strinjali smo se, da Evropska unija potrebuje nov institucionalni temelj. Pravzaprav je ključna strateška dilema prihodnjega razvoja Evropske unije, ki je vezana na vprašanje Lizbonske reformne pogodbe, naslednja - ali smo se sposobni res zavedati, da bo v prihodnje v Evropski uniji možno zagotavljati vsaj enako dober razvoj, enako dober standard, enako dobro ali pa kvalitetno življenje za prebivalce Evropske unije kot je bilo to možno v zadnjih desetletjih, še posebej v zadnjih petnajstih letih, ko smo beležili v glavnem v povprečju izjemni napredek, da je vse to odvisno od tega, ali bo v prihodnjih desetletjih Evropska unija sposobna bistveno oblikovati globalizacijske procese.

Se pravi, ali se bo sposobna obrniti tudi navzven in vplivati na tiste strateške razloge, ki po drugi strani vplivajo na kvaliteto življenja v Evropski uniji. In s tem vprašanjem se Evropski svet ni soočil samo v pogovorih ali pa debati o Lizbonski reformni pogodbi, ampak tudi v razpravi o vplivih visokih cen hrane, nafte in surovin na socialno sliko Evropske unije. Mi še lahko sprejmemo in bomo sprejeli številne kratkoročne ukrepe za ublažitev teh socialnih posledic, vendar pa je popolnoma jasno, da bomo strateške strukturne razloge za takšno stanje, še predvsem, ko gre za cene nafte, in ko gre za klimatske spremembe, odpravljali ali pa nanj odločilno vplivali takrat, ko bo Evropska unija strateški, globalni dejavnik, ki bo imel tako kot ima pri klimatskih spremembah, lahko vodilno vlogo, tudi ko gre za energetska in druga vprašanja v svetu.

Tukaj spet pridemo do Lizbonske pogodbe, kjer za to, da Evropska unija to vlogo doseže, potrebuje institucionalni temelj, ki ji bo omogočil, da bo tudi učinkovita. Da ne bo samo moralno v ospredju, ampak da bo lahko tudi učinkovita pri implementaciji stališč, ki jih sprejmemo. Pri Lizbonski strategiji smo govorili po marčevskem Evropskem svetu in tudi danes. V zaključku Evropskega sveta smo poudarili pomen tistih ključnih usmeritev v drugem ciklu prenovljene Lizbonske strategije. Še posebej peto svoboščino, prost pretok znanja, talentov, raziskovalcev znotraj Evropske unije in ljubljanski proces. Veseli smo, in to je bilo tudi danes v razpravi poudarjeno, ne samo s strani madžarskih kolegov, da je bil dosežen dogovor o lokaciji Evropskega inštituta za tehnologijo na Madžarskem, da smo okrog tega dosegli soglasje. In da s tem Evropska unija dobiva institucijo, ki je nujno potrebuje za poglobljene raziskave, ravno o vprašanih klimatskih spremembah in energije.

Nekaj razprave in tudi v našem poročilu smo to poudarili, ker je bila to ena od naših prioritet, je bilo vezano na Zahodni Balkan. V regiji Zahodnega Balkana je bilo v zadnjih šestih mesecih narejenih nekaj pomembnih korakov naprej. Zaključena je bila mreža podpisovanja stabilizacijskih in pridružitvenih sporazumov. Zagotovljena je bila tudi praktična enotnost pri reševanju vprašanja stabilizacije Kosova po razglasitvi samostojnosti v januarju letos. Dosežen je bil tudi nek delovni dogovor v okviru Evropska unija - Organizacija združenih narodov glede pristojnosti različnih mednarodnih institucij na Kosovu, kar omogoča bolj optimističen pogled na vprašanje stabilnosti tudi v prihodnje.

Začet je bil dialog o vizumski liberalizaciji, postavljen enotni okvir financiranja projektov v regiji in uveljavljene številne sektorske pobude - od prometa preko raziskav, štipendiranja, do sodelovanja glede pravosodja in notranjih zadev. V tem času smo, od začetka januarja, ko je bil ta proces lansiran, v Evropi in preko, okrepili medkulturni dialog. Tukaj bi rad še posebej omenil vlogo Evropskega parlamenta. Evropski parlament je v okviru leta medkulturnega dialoga v Evropi organiziral številna pomembna srečanja in sestanke. Še posebej nekaj je bilo takšnih, da so dali veliko dodane vrednosti za naprej in jaz samo želim, da bi se ta tradicija nadaljevala. Evropski parlament je tukaj dejansko opravil levji delež dela.

Ko gre za zunanje odnose, je bilo veliko pozornosti namenjeno, v teh šestih mesecih, južni in vzhodni soseščini. Evropski svet je dokončno umestil, na junijskem srečanju, Barcelonski proces in ga nadgradil z Unijo za Sredozemlje. Hkrati smo potrdili tudi projekt vzhodnega partnerstva, ki enako konkretno sodelovanje nadgrajuje v vzhodni soseščini Evropske unije.

Od ostalih zadev naj omenim v tem uvodu predvsem uspeh pri določitvi skupnega pogajalskega okvirja za nov strateški sporazum z Rusko federacijo. Pojutrišnjem se začne vrh Evropska unija - Ruska federacija. Pričakujemo, da bomo lahko na tem vrhu, potem ko smo uskladili okvirni pogajalski sporazum Evropske unije, začeli pogajanja z Rusko federacijo za nov sporazum, ki ga zahteva čas, kajti dosedanji je bil usklajen pred enajstimi leti, ko so bile razmere popolnoma drugačne.

Ne bom našteval, ker smo vas o tem informirali sproti, ampak v različnih fazah zakonodajnih postopkov, je bilo dosežena, predvsem zaradi sinergije in sodelovanja med Svetom in Evropskim parlamentom, vrsta prebojev, vrsta direktiv, ki so bile prej dolgo časa na ledu, ali pa v usklajevanju. Smo spravili ali v zaključno fazo ali pa skozi prvo branje, se pravi, kar pomeni, da je bil dosežen ključni dogovor. Vse to ne bi bilo možno brez zelo konstruktivnega sodelovanja - vodstva Evropskega parlamenta, poslanskih skupin in tudi vodij delovnih teles, s katerimi smo na predhodni delovni ravni - pravzaprav je bila ta najbolj zahtevna, tudi najbolj pomembna - predhodno uskladili te rešitve in vsem se tudi na tej tiskovni konferenci iskreno zahvaljujem za konstruktivno sodelovanje.